

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 kwietnia 2021 r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. Z. jako pracownik u płatnika składek T. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 2 września 2020 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że analiza zapisów znajdujących się na indywidualnym koncie A. Z. jako osoby ubezpieczonej wykazała, że 3 września 2020 r. płatnik złożył za ww dokument zgłoszeniowy (...) z datą zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia od 2 września 2020 r. Z dokumentów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym Zakładu wynika, że płatnik składek od września 2020 r. do grudnia 2020 r. złożył za ww. imienne raporty miesięczne o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach ZUS RCA, w których wykazał podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za wrzesień 2020r. w kwocie 5 059,09zł, za październik 2020r. w kwocie 0,00zł, za listopad 2020r. w kwocie 10 600,00 zł oraz za grudzień 2020r. w kwocie 252,38zł.

Ponadto w złożonych imiennych raportach miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłaceniu składek ZUS RS A płatnik wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 2 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2020r.

W dniu 14 stycznia 2021 r. płatnik wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego dla ubezpieczonej od 3 lutego 2021r.

Organ wskazał, iż z zapisów znajdujących się na koncie A. Z. jako osoby ubezpieczonej wynika, że przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych jako pracownika przez ww. płatnika przez prawie 2 lata nie posiadała tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Z wyjaśnień złożonych przez A. Z. w toku wszczętego postępowania administracyjnego w sprawie zgłoszenia ww do ubezpieczeń wynika że T. K. jest jej partnerem, ale nie jest z nim w formalnym związku. WW. wskazała też, że jest jedyną właścicielką nieruchomości w W. (...) (...)-(...) B., której osobną część wynajmuje T. K. na cele biurowe. Z posiadanych przez Wydział (...) i Składek informacji wynika, pod wskazanym adresem mieści się siedziba firmy (...) oraz, że od 15 maja 2017r. płatnik jest tam zameldowany i adres ten wskazuje jako swój adres zamieszkania. A. Z. oświadczyła też, że zasadniczo z płatnikiem nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego i każdy żyje na swój rachunek.

Wnioskodawczyni wskazała też, że podczas rozmowy dotyczącej rozwoju firmy z inicjatywą zatrudnienia wyszedł T. K.. Wnioskodawczyni oświadczyła, że podjęcie zatrudnienia od 2 września 2020r. spowodowane było chęcią pracy na stanowisku, do którego ma kwalifikacje oraz, które jest w zakresie jej osobistych zainteresowań. Wyjaśniła, że na brak zatrudnienia przez dłuższy czas miały wpływ zawirowania w życiu prywatnym -m.in. ubezpieczona zajmowała się zakupionym domem, który wymagał remontu i modernizacji oraz realizowała niedomknięte sprawy prawne i rodzinne związane ze śmiercią swojej mamy. Ubezpieczona wskazała, że w międzyczasie podnosiła swoje kwalifikacje. Z wyjaśnień wnioskodawczyni wynikało też, że w 2020r. rynek pracy przestał być stabilny przez pandemię (...), aż do września 2020r., kiedy T. K. zaproponował jej pracę w celu rozwoju swojej firmy.

Z przedstawionych w toku postępowania administracyjnego umów o pracę wynika, że pierwsza umowa została zawarta na okres próbny od 2 września 2020r. do 30 września 2020r. w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 5 300,00zł brutto (miesięcznie, jako rodzaj umówionej pracy wskazano specjalista ds. komunikacji i PR. Kolejna umowa została zawarta na czas określony od 1 października 2020r. do 30 września 2022r. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Z wyjaśnień ubezpieczonej wynika że umowa o pracę została zawarta 2 września 2020r. w biurze (...) w Ł. w obecności T. K. oraz A. M., który prowadzi biuro rachunkowe i zajmuje się (...) firmy (...).

Z przedstawionego zakresu czynności pracownika wynika, że do obowiązków wnioskodawczynie miało należeć: prowadzenie mediów społecznościowych, przyjmowanie zamówień, realizacja wysyłek kurierskich, kontakt z fanami, fotografowanie biżuterii na potrzeby mediów społecznościowych, kontakt z hurtowniami i realizacja zamówień, utrzymywanie stanów magazynowych oraz tworzenie opisów biżuterii.

Wnioskodawczynie oświadczyła, że najczęściej pracowała przy użyciu smartfona, obsługując media społecznościowe, marki- rozmawiając z fanami, przyjmując zamówienia na biżuterię, publikując posty, ale także przy użyciu komputera, kiedy rozwijała bazę stanów magazynowych, zamawiała półprodukty w hurtowniach oraz realizowała wysyłki paczek do klientów.

Pracę realizowała w wyodrębnionym pomieszczeniu biurowym mieszczącym się pod adresem W. 50E. Wyjaśniła, że swoje obowiązki wykonywała od 2 września 2020r. do 1 grudnia 2020r., w dni robocze, zwykle od 9.00 do 17.00, czasami od 10:00 do 18.00. W biurze pracowała sama lub z T. K., który był osobą nadzorującą. Wyjaśniła, że wiele zadań ze względu na swoje kwalifikacje mogła realizować na własną rękę. Z pisma wynika, że pod koniec każdego dnia pracy T. K. wręczał listę obecności w celu jej podpisania. Ponadto wyjaśniła, że odbyła szkolenie ogólne BHP i p.poż oraz, że była skierowana na badania lekarskie.

Wnioskodawczynie oświadczyła, że do wykonywania pracy na stanowisku specjalista ds. komunikacji i PR posiada kwalifikacje i wykształcenie - jest absolwentką (...) na kierunku edukacji dorosłych z coachingiem. Oświadczyła, że obszerna praca licencjacka dotyczyła rozwoju kompetencji miękkich. Wyjaśniła, że posiada międzynarodowy certyfikat organizacji (...), który potwierdza praktyczną wiedzę z szerokiego zakresu pracy z ludźmi, coachingu, rozwijania kompetencji własnym potencjałem, umiejętności komunikacyjnych w tym backtracking, challenging, requesting, clarifying, championing oraz narzędzi pomocnych w rozwiązywaniu problemów. Wnioskodawczynie wskazała też że jest , że jest pasjonatką litoterapii i ma doświadczenie w prowadzeniu mediów społecznościowych, ponieważ w przeszłości prowadziła hobbystycznie profil kulinarny na F.. Z pisma wnioskodawczynie wynika, też że ww odbyła internetowy kurs dotyczący prowadzenia social media i posiada doświadczenie marketingowe, które zdobywała w firmie (...).

Z oświadczeń wnioskodawczynie wynika, że w trakcie zatrudnienia nie musiała podpisywać dokumentów, ponieważ praca i jej przebieg była zdigitalizowana, dzięki czemu potwierdzenia zamówień oraz faktury nie musiały być podpisywane ręcznie.

Do pisma wnioskodawczynie załączyła kserokopie: umowy o pracę na okres próbny, umowy o pracę na czas określony, kwestionariusza osobowego dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, zakresu czynności pracownika, orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku specjalisty ds. komunikacji i PR, informacji o warunkach zatrudnienia dla pracownika zatrudnionego na podstawie umowy na okres próbny i czas określony, oświadczenia dla pracownika, karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, informacji o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych, oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z przepisami bhp, pełnomocnictwa do występowania w imieniu płatnika składek w sprawach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, wydruki komputerowe potwierdzenia otrzymania przelewu - wynagrodzenia we wrześniu 2020r., w listopadzie 2020r., w grudniu 2020r. oraz w styczniu 2021r., międzynarodowego certyfikatu organizacji (...) oraz pierwszą stroną pracy licencjackiej.

T. K. w piśmie (wpływ do Biura Terenowego w (...).02.2021r.) wyjaśnił, że obecnie zajmuje się działaniami marketingowymi w Internecie oraz sprzedażą wysyłkową biżuterii. Z pisma wynika, że główną przyczyną zatrudnienia wnioskodawczynie była chęć rozwoju i potrzeba utworzenia stanowiska ze względu na bardzo dużą ilość pracy przypadającej tylko jednej osobie, czyli płatnikowi składek. Płatnik oświadczył, że wszelkie kalkulacje pozwalały na zatrudnienie wykwalifikowanej osoby, która przejmie część jego ; obowiązków wykonywanych osobiście i pomoże rozwinąć firmę i zwiększyć przychody.

T. K. oświadczył, że osobiście wyszedł z inicjatywą zatrudnienia. Z pisma wynika, że umowa o pracę została sporządzona przez zewnętrzną księgowość i : podpisana w biurze kancelarii podatkowej 2 września 2020r. Płatnik oświadczył, że umowa o pracę została zawarta na miesięczny okres próbny, a następnie na dwa lata. T. K. wskazał te same warunki zatrudnienia i obowiązki wnioskodawczyni jako pracownika, które wymieniła ww. Płatnik oświadczył, że ubezpieczona świadczyła pracę w biurze firmy pod adresem W. (...), (...)-(…) B. zwykle w godzinach 9-17 lub 10-18. T. : K. oświadczył, że A. Z. jest upoważniona do podpisywania dokumentów firmowych, lecz z uwagi na charakter prowadzonej działalności, wszelkie formalności realizowane są drogą elektroniczną i nie wymagają osobistych podpisów. Zamówienia, które ww. miała realizować są zamówieniami internetowymi z dokumentacją cyfrową, przez co nie wymagają one osobistych podpisów.

Płatnik wyjaśnił, że ubezpieczona jest absolwentką (...) na kierunku edukacji dorosłych z coachingiem oraz ukończyła prestiżowy Kurs ICC, który dotyczy m.in. psychologii. Ukończyła kurs internetowy dotyczący prowadzenia mediów społecznościowych zakupiony w platformie (...), dodatkowo posiada doświadczenie w marketingu oraz psychologii, a także hobbystycznie prowadziła profil kulinarny w mediach społecznościowych. Płatnik oświadczył, że ww. interesuje się litoterapią, co okazało się niezwykle pomocne w procesie tworzenia przekazów marketingowych o biżuterii mineralnej.

Do pisma płatnik załączył kserokopie: umowy o pracę na okres próbny, umowy o pracę na czas określony, kwestionariusza osobowego dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, zakresu czynności pracownika, orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania przez A. Z. pracy na stanowisku specjalisty ds. komunikacji i PR, informacji o warunkach zatrudnienia dla pracownika zatrudnionego na podstawie umowy na okres próbny i czas określony, oświadczenia dla pracownika, karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, informacji o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych, oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z przepisami bhp, pełnomocnictwa do występowania w imieniu płatnika składek w sprawach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, szczegółowej listy płac od września 2020r. do stycznia 2021r., wydruki komputerowe potwierdzenia wykonania przelewu -wynagrodzenia we wrześniu 2020r. , w listopadzie 2020r., w grudniu 2020r. oraz styczniu 2021r., list obecności od września 2020r. do grudnia 2020r., międzynarodowego certyfikatu organizacji (...) oraz pierwszej strony pracy licencjackiej, PIT-36 - zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) wraz z załącznikami PIT/B - informacja o wysokości dochodu (straty) z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz urzędowym poświadczeniem odbioru od 2018r. do 2019r., PIT-4R - deklaracji rocznej o zaliczkach na podatek dochodowy za 2020r. wraz z urzędowym poświadczeniem odbioru, wydruk komputerowy Podatkowej Księgi P. i Rozchodów za 2020r. oraz za styczeń 2021r., wydruk komputerowy zatytułowany (...) Firmy za 2020r. oraz 2021r.

T. K. oświadczył, że posiada wiele dokumentów w zakresie zamówień półproduktów z hurtowni. Jako dowody wykonywania przez ubezpieczoną pracy T. K. przedstawił 12 przykładowych zamówień oraz 21 przykładowych e-maili.

W ocenie organu analiza przedstawionych e-maili wykazała, że już przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych jako pracownika i złożeniem wniosku o wypłatę świadczeń z ubezpieczenia chorobowego w razie choroby i macierzyństwa, ww. prowadziła korespondencję e-mailową w zakresie zamówień półproduktów, np. email z 25 września 2020r. z którego wynika, że początek wiadomości miał miejsce 2 grudnia 2019r., e-mail z 6 listopada 2020r. z którego wynika, że początek wiadomości miał miejsce 12 czerwca 2019r.

Płatnik uzasadniał zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownika chęcią rozwoju i potrzebą utworzenia stanowiska ze względu na bardzo dużą ilość pracy przypadającej tylko jednej osobie, czyli płatnikowi składek. Zdaniem organu z powyższego wynika, że dużo wcześniej A. Z. mogła wykonywać obowiązki bez formalnie zawartej umowy o pracę i zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako pracownika, które zostały ww. powierzone w ramach zawartej umowy o pracę od 2 września 2020r. Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Inspektoratu zgłoszenie A. Z. do ubezpieczeń społecznych jako pracownika miało na celu stworzenie dla ww. ochrony ubezpieczeniowej, na krótko przed złożeniem wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego w związku z ciążą.

W trakcie przeprowadzonej analizy w przedmiotowej sprawie ujawniono niezgodności

rozbieżności. W toku postępowania administracyjnego przedstawiono e-mail z 26 września 2020r. Zgodnie z przedstawioną natomiast listą obecności za wrzesień 2020r. w tym dniu ww nie jest podpisana na liście, ponieważ był to wolny dzień od pracy - sobota.

Jak wynika z wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej od początku prowadzenia przez T. K. pozarolniczej działalności gospodarczej, tj. od 3 lipca 2017r. przeważającym rodzajem działalności gospodarczej jest pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. W dniu 14 maja 2019r. płatnik dokonał zmiany wpisu w (...) i rozszerzył wykonywaną działalność gospodarczą, m.in. o produkcję wyrobów jubilerskich, sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych, sprzedaż detaliczną zegarków, zegarów i biżuterii prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach, sprzedaż detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet, sprzedaż detaliczną prowadzoną w niewyspecjalizowanych sklepach, naprawę zegarów, zegarków oraz biżuterii.

T. K. w piśmie (wpływ do Biura Terenowego w (...).03.2021r.) wyjaśnił, że rozszerzenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wg (...) od maja 2019r. było związane z nabytym doświadczeniem podczas wcześniejszej praktyki zawodowej w zakresie marketingu i sprzedaży oraz chęcią tworzenia i sprzedaży biżuterii- rękodziela przez internet. Płatnik wyjaśnił, że chciał rozwijać działalność gospodarczą i zajmować się także tym, czym pasjonuje się na co dzień, czyli biżuterią z kamieni. T. K. oświadczył, że po rozszerzeniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, znalazł pierwsze hurtownie z kamieniami i półfabrykatami, dokonał pierwszych zamówień i zaczął tworzyć pierwsze modele minimalistycznej biżuterii. Płatnik wyjaśnił, że z początku tworzył je dla testów, a by ocenić trwałość nici i żyłek jubilerskich, "ciężkość" i komfort noszenia różnych kamieni. Z pisma wynika, że po paru miesiącach pojawiły się pierwsze pojedyncze sprzedaże, a ten rodzaj działalności zaczął prężnie rozwijać się w pierwszym kwartale 2020r. T. K. oświadczył, że projektowaniem, tworzeniem biżuterii, sprzedażą i wysyłką biżuterii zajmował się samodzielnie do momentu, w którym był w stanie realizować zamówienia samodzielnie.

Do pisma płatnik załączył kserokopie i wydruki komputerowe: Podatkowej K. P. i Rozchodów od maja 2019r. do stycznia 2021r., zestawienia miesięcznego przychodu/dochodu w zależności od rodzaju działalności od maja 2019r. do stycznia 2021r., 47 faktur zakupu towarów, przykładowe emaile z kontrahentami, 5 faktur sprzedaży, raportu fiskalnego miesięcznego od czerwca 2020r. do lutego 2021r., raportu dobowego za 1 lipca 2020r., za 31 lipca 2020r., 2 ewidencji oczywistych pomyłek wprowadzonych do kasy fiskalnej, ewidencji zwrotu towaru i uznanych reklamacji, ewidencji sprzedaży za sierpień 2019r., za grudzień 2019r., od stycznia 2020r. do maja 2020r.

Biorąc powyższe pod uwagę, tj. wysłaną korespondencję e-mailową z 2019r., oraz wyjaśnienia dotyczące przesłanek podjęcia zatrudnienia, tj. osobiste zainteresowania zaproponowanym stanowiskiem oraz posiadane od 2017r. kwalifikacje, organ stwierdził, iż można uznać, że już przed zgłoszeniem jako pracownika wnioskodawczyni wykonywała czynności powierzone formalnie umową o pracę z 2 września 2020r. w ramach pomocy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Wnioskodawczyni przez 2 lata nie miała tytułu, z którego nabywa się prawo do świadczeń w razie choroby i macierzyństwa. W związku z powyższym, zgłoszenie do ubezpieczeń, w ocenie Inspektoratu, miało na celu wyłącznie stworzenie dla ochrony ubezpieczeniowej w postaci prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego.

Organ zwrócił uwagę na fakt, że przesłanka zatrudnienia od 2 września 2020r. była związana z chęcią rozwoju i potrzebą utworzenia stanowiska ze względu na bardzo dużą ilość pracy przypadającą tylko jednej osobie. Z akt sprawy wynika, że od 2 grudnia 2020r., tj. po 91 dniach od zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego, zostały wystawione zaświadczenia o niezdolności do pracy w związku z ciążą. Oczywistym jest fakt, że po porodzie przysługiwałby ubezpieczonej zasiłek macierzyński i rodzicielski, ewentualnie urlop wychowawczy i przez długi okres czasu ww byłaby nieobecna w pracy. Z powyższego wynika, że w okresie, w którym wnioskodawczyni miałaby być zatrudniona przez płatnika składek, m.in. w związku z natłokiem pracy, przeważający okres czasu była ona niezdolna do pracy w związku z ciążą.

Z pisma płatnika wynika, że w trakcie niezdolności do pracy wnioskodawczyni nie został zatrudniony inny pracownik, który przejąłby jej obowiązki i miałby przyznane takie samo wynagrodzenie. T. K. oświadczył, że część powierzonych wnioskodawczyni obowiązków powierzył w ramach umowy zlecenie osobie uczącej się, tj. studentowi. Wyjaśnił, że jako osobie młodszej, uczącej się i mniej wykwalifikowanej, powierzył prace prostsze i przyuczał ją do coraz trudniejszych zadań, którymi na co dzień zajmowała się wnioskodawczyni.

Płatnik nie przedstawił dokumentów potwierdzających zawarcie umowy zlecenie i wypłatę wynagrodzenia. Z pisma wynika, że pozostałą część obowiązków zajmuje się osobiście do momentu skutecznego przyuczenia ww. osoby. T. K. oświadczył, że w krótkim czasie nie udało mu się znaleźć osoby o takich samych kwalifikacjach co wnioskodawczyni, dlatego też zatrudnił osobę uczącą się, która podnosi kwalifikacje na podstawie szkoleń wewnętrznych, które organizuje samodzielnie. Z pisma wynika, że jest to osoba pracująca w niższym wymiarze niż wnioskodawczyni, ponieważ jest studentem. T. K. oświadczył, że jej wynagrodzenie jest adekwatne do zakresu przepracowanych godzin i kwalifikacji.

Organ podkreślił fakt, że zgodnie z art. 6 ust 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021r. poz 423) osoby wykonujące umowę zlecenia nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli są studentami do ukończenia 26 lat.

Biorąc powyższe pod uwagę organ stwierdził, że uzasadnioną wątpliwość budzi fakt, że u płatnika zaistniała potrzeba utworzenia stanowiska specjalisty ds. komunikacji i PR i zatrudnienia, swojej partnerki, dodatkowo na krótki okres przed niezdolnością do pracy w związku z ciążą. Wobec powyższego przesłanka zatrudnienia wnioskodawczyni w ocenie Inspektoratu jest mało wiarygodna, tym bardziej, że miałyby ona zostać zgłoszona do ubezpieczeń ze względu na nadmiar obowiązków realizowanych przez płatnika, a ostatecznie płatnik na jej miejsce nie zatrudnia kolejnego pracownika, a powierzone jej obowiązki ponownie wykonuje osobiście przy pomocy osoby zatrudnionej w ramach umowy zlecenia. Tym samym wynikałoby, że pomimo długiego okresu nieobecności ubezpieczonej w pracy w firmie nie było potrzeby zatrudnienia pracownika, który przejąłby zakres jej obowiązków i miałby przyznane takie samo wynagrodzenie co ona.

W ocenie Inspektoratu wnioskodawczyni miałyby zostać zatrudniona na specjalnie utworzonym stanowisku pracy pomimo, że w firmie nie był faktycznej potrzeby zatrudnienia pracownika.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że wnioskodawczyni wykonywała te same czynności wcześniej przed zgłoszeniem do ubezpieczeń oraz złożeniem wniosku o wypłatę świadczeń w razie choroby i macierzyństwa. Tym bardziej, że w trakcie niezdolności do pracy płatnik nie zatrudnił kolejnego pracownika na stanowisko specjalisty ds. komunikacji i PR. Pracodawca nie zatrudnia pracownika, aby dać mu pracę, źródło utrzymania i stworzyć ochronę ubezpieczeniową, ale dlatego że istnieje potrzeba gospodarcza pozyskania nowego pracownika. Trudno uznać istnienie potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika w sytuacji, gdy pomimo długotrwałej nieobecności w pracy pracownika płatnik nie zatrudnia kolejnego pracownika, który wykonywałby zakres jego obowiązków, a część z nich powierza osobie w ramach umowy zlecenie.

W świetle powyższego organ uznał, że zatrudnienie wnioskodawczyni jako pracownika nie przynosiło rezultatów ekonomicznych dla firmy, a jedynie stanowiło dodatkowe koszty. W świetle powyższego, utworzenie stanowiska pracy specjalisty ds. komunikacji i PR jest nieuzasadnione z punktu widzenia ekonomiki firmy, a tym samym budzi wątpliwości, co do rzeczywistego celu dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych.

Zasilek chorobowy czy zasilek macierzyńskim ma być rekompensatą za utracone dochody, a nie sposobem na uzyskiwanie dochodu.

Z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że T. K. prowadzi działalność gospodarczą od 3 lipca 2017r. Zatem potrzeba zgłoszenia, swojej partnerki, do ubezpieczeń społecznych jako pracownika miałyby powstać po ponad trzech latach od rozpoczęcia przez niego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (po dwóch latach nie

posiadania przez nią tytułu do ubezpieczeń), na krótko przed niezdolnością do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży.

Wobec powyższego organ doszedł do przekonania, że umowa o pracę zawarta między A. Z. a płatnikiem składek nosi znamiona czynności pozornej, której celem jest obejście przepisów prawa i dzięki temu uzyskanie świadczenia wypłacanego z ubezpieczenia społecznego - zasiłku chorobowego i macierzyńskiego. Zatem na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy należało stwierdzić, że umowa o pracę zawarta między ww. płatnikiem składek, a wnioskodawczynią jako zawartą dla pozorów, jest nieważna, a zatem z tytułu zawartej umowy o pracę ww nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 2 września 2020r.

/ decyzja k. 252-258 akt ZUS/

W dniu 13 maja 2021 r. odwołanie od powyższej decyzji w całości wniosła A. Z. wnosząc o jej zmianę i uznanie, iż od 2.09.2020 r. podlega ubezpieczeniom jako pracownik. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska podniosła, iż praca na warunkach określonych w art. 22 kp na rzecz pracodawcy T. K. była przez wnioskodawczynię faktycznie wykonywana.

/ odwołanie k. 3-11/

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł także płatnik T. K. domagając się jej zmiany i uznania iż w spornym okresie od 2 września 2020 r. A. Z. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom jako pracownik.

/ odwołanie k. 3- 11 akt VIII U 1688/21/

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 14-16 akt VIII U 1687/21 odpowiedź na odwołanie k. 16-18 akt VIII U 1688/21 /

Postanowieniem z dnia 6 .10.2021 r. sprawy z obu odwołań połączono do wspólnego rozpoznania.

/ postanowienie k. 20 akt VIII U 1688/21/

Pismem procesowym z dnia 16.09.2021 r. ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawczyni A. Z. poparł odwołanie i podniosła w nim argumentację co do faktycznego zatrudnienia wnioskodawczyni i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

/ pismo k. 21/

Na rozprawie w dniu 14 marca 2022 r. poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 r. 00:00:29-00:01:13/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. Z. jest absolwentką (...) (...). Jej praca licencjacka dotyczyła rozwoju kompetencji miękkich. Posiada międzynarodowy certyfikat organizacji (...), który potwierdza praktyczną wiedzę z szerokiego zakresu pracy z ludźmi, coachingu, rozwijania kompetencji własnym potencjałem, umiejętności komunikacyjnych w tym backtracking, challenging, requesting, clarifying, championing oraz narzędzi pomocnych w rozwiązywaniu problemów. Wnioskodawczyni jest pasjonatką litoterapii. Ma doświadczenie w prowadzeniu mediów społecznościowych - w przeszłości prowadziła hobbystycznie profil kulinarny na F.. Wnioskodawczyni odbyła internetowy kurs dotyczący prowadzenia social media i posiada doświadczenie marketingowe, które zdobywała będąc zatrudniona w oparciu o umowy cywilnoprawne w firmie (...). zo.o Sp.k. w Ł., oraz będąc kelnerką w (...) Sp.z o.o

/ pismo k. 185-186, pismo, umowa zlecenie (...) zestawienie osiągniętych wynagrodzeń k. 190-210, międzynarodowy certyfikat organizacji ICC k. 41,74 akt ZUS oraz pierwsza strona pracy licencjackiej k. 42 akt ZUS zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48/

Płatnik T. K. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, tj. od 3 lipca 2017r. Przeważającym rodzajem działalności gospodarczej jest pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. W dniu 14 maja 2019r. płatnik dokonał zmiany wpisu w (...) i rozszerzył wykonywaną działalność gospodarczą, m.in. o produkcję wyrobów jubilerskich, sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych, sprzedaż detaliczną zegarków, zegarów i biżuterii prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach, sprzedaż detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet, sprzedaż detaliczną prowadzoną w niewyspecjalizowanych sklepach, naprawę zegarów, zegarków oraz biżuterii. Płatnik prowadzi sprzedaż internetową biżuterii -sam wykonuje biżuterię. Sklep internetowy G. W. założył na przełomie marca i lutego 2021 r. wcześniej sprzedawał za pośrednictwem I.. Jeśli chodzi o informatykę jest samoukiem . Posiada zlecenia stałe z zakresu informatyki w 2019 i 2020 r. które zajmowały mu maksymalnie 50 godzin miesięcznie.

/ odpis z (...) k. 13,141 -142, 126-129 akt ZUS zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48 zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03 zeznania świadka A. G. protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 01:01:47-01:01:56/

T. K. jest partnerem A. Z..

/ bezsporne zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03/

Wnioskodawcy jest jedyną właścicielką nieruchomości w W. 50E, (...)-(...) B., której osobną część od lipca 2017 r. wynajmuje T. K. na cele biurowe. Pod wskazanym adresem mieści się siedziba firmy (...). Od 15 maja 2017r. płatnik jest tam zameldowany i adres ten wskazuje jako swój adres zamieszkania

/ bezsporne, umowa najmu lokalu k. 119/

Z dniem od 2 września 2020r. do 30 września 2020r. strony tj A. Z. i T. K. zawarły umowę o pracę na okres próbny w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 5 300,00zł brutto miesięcznie, jako rodzaj umówionej pracy wskazano specjalista ds. komunikacji i PR. Kolejna umowa została zawarta na czas określony od 1 października 2020r. do 30 września 2022r. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian.

/ umowy o pracę k. 22-23, 46-47 akt ZUS nadto w załączonych aktach osobowych

W dniu 3 września 2020 r. płatnik złożył za A. Z. dokument zgłoszeniowy (...) z datą zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia od 2 września 2020 r.

/ bezsporne, dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 1-12 akt ZUS/

Przed przedmiotowym zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych wnioskodawcy A. Z. przez prawie 2 lata nie posiadała tytułu do ubezpieczeń społecznych. Wnioskodawcy nie pracowała bo zajmowała się sprawami spadkowymi po śmierci matki.

/ bezsporne dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 1-12 akt ZUS zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48/

Z przedstawionego zakresu czynności pracownika wynika, że do obowiązków wnioskodawczyni miało należeć: prowadzenie mediów społecznościowych, przyjmowanie zamówień, realizacja wysyłek kurierskich, kontakt z fanami, fotografowanie biżuterii na potrzeby mediów społecznościowych, kontakt z hurtowniami i realizacja zamówień, utrzymywanie stanów magazynowych oraz tworzenie opisów biżuterii.

/ zakres czynności k. 25 nadto w załączonych aktach osobowych/

Wnioskodawczyni pracowała przy użyciu smartfona, obsługując media społecznościowe, marki- rozmawiając z fanami, klientami, przyjmując zamówienia na biżuterię, publikując posty, ale także przy użyciu komputera, kiedy rozwijała bazę stanów magazynowych, zamawiała półprodukty w hurtowniach oraz realizowała wysyłki paczek do klientów wymieniała uwagi z płatnikiem . Wnioskodawczyni kontaktowała się z hurtownikami, komunikowała się klientami, przygotowywała oferty do wysyłki, obsługiwała sklep internetowy zajmowała się trzonem komunikacyjnym. Odciażyła płatnika, który zajmował się wyrobem biżuterii. Jej strategia opierała się na rozmowach z klientami co zwiększyło sprzedaż o 200 %. Klienci składając zamówienia czy to telefonicznie czy za pomocą maila czy mediów społecznościowych w spornym okresie zwracali się bezpośrednio do niej . Sama nie wytwarzała biżuterii lecz dobierała jej konkretne modele do określonej osoby. Opis na stronie internetowej sklepu płatnika G. W. wskazujący, iż posiada własną pracownię biżuterii wynika ze strategii marketingowej polegającej na wykorzystaniu przez płatnika do sprzedaży wytwarzanej przez niego biżuterii jej wizerunku oraz zainteresowań związanych z kamieniami minerałami i posiadanej w tym zakresie wiedzy.

/ kopie faktur z zamówieniami towarów k. 105-116, korespondencja mailowa k. 117- 138 akt ZUS, 47 faktur zakupu towarów k. 168-214, korespondencja i mail k. 220 -215, wydruki konwersacji z klientami k. 23- 43,45-46 wydruki stanów magazynowych biżuterii 44, wydruk strony internetowej oraz korespondencji z klientami k. 123-125, wydruk korespondencji z klientami wraz z paragonem potwierdzającym zakup zamówionego towaru k. 130-154 zeznania świadka M. K. protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 00:57:23-01:01:47 zeznania świadka A. G. protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 01:01:47-01:01:56 zeznania świadka E. M. protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 01:01:56 -01:12:47, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03/

Ubezpieczona pracę realizowała pod nadzorem płatnika. Wiele zadań ze względu na swoje kwalifikacje mogła realizować na własną rękę.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03/

A. Z. jest upoważniona do podpisywania dokumentów firmowych, lecz z uwagi na charakter prowadzonej działalności, wszelkie formalności realizowane były drogą elektroniczną i nie wymagały jej osobistych podpisów. Zamówienia, które realizowała były zamówieniami internetowymi z dokumentacją cyfrową, przez co nie wymagały podpisania.

/bezporne. pełnomocnictwo k. 35, 59 akt ZUS

Zdarzało się iż jeszcze przed formalnym zatrudnieniem wnioskodawczynie w imieniu płatnika, prowadziła korespondencję e-mailową w zakresie zamówień półproduktów z kontrahentami, pomagała mu w sprawach strategicznych.

/email z 25 września 2020r. z którego wynika, że początek wiadomości miał miejsce 2 grudnia 2019r., k. 124 akt ZUS e-mail z 6 listopada 2020r. z którego wynika, że początek wiadomości miał miejsce 12 czerwca 2019r. k. 131 akt ZUS zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48 zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03/

Należne wnioskodawczynie wynagrodzenie było jej wpłacane na rachunek bankowy.

/ listy płac i wydruki komputerowe potwierdzenia wykonania przelewu -wynagrodzenia we wrześniu 2020r. , w listopadzie 2020r., w grudniu 2020r. oraz styczniu 2021r. k. 60-69 akt ZUS elektroniczne zestawienie operacji k. 74-103, zestawienie operacji na rachunku bankowym k. 167-173/

Płatnik utworzył dokumentację pracowniczą dotyczącą ubezpieczonej, w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: umowa o pracę na okres próbny, umowa o pracę na czas określony, kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, zakres czynności pracownika, orzeczenie lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania przez A. Z. pracy na stanowisku specjalisty ds. komunikacji i PR, informacja o warunkach zatrudnienia dla pracownika zatrudnionego na podstawie umowy na okres próbny i czas określony, oświadczenia dla pracownika, karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, informacja o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych, oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z przepisami bhp, pełnomocnictwa do występowania w imieniu płatnika składek w sprawach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, szczegółowa lista płac od września 2020r. do stycznia 2021r., wydruki komputerowe potwierdzenia wykonania przelewu -wynagrodzenia we wrześniu 2020r. , w listopadzie 2020r., w grudniu 2020r. oraz styczniu 2021r., listy obecności od września 2020r. do grudnia 2020r., międzynarodowy certyfikat organizacji (...) oraz pierwsza strona pracy licencyjnej,

/ dokumenty k. 22 – 42, 46 - 75akt ZUS nadto częściowo zw załączonych aktach osobowych umowy o pracę k. 22-23 akt ZUS nadto w załączonych aktach osobowych

A. Z. popisywała listy obecności.

/ listy obecności k. 70-73 akt ZUS/

W badaniu lekarskim z dnia 21.09.2020 r. stwierdzono u wnioskodawczynie 10 tydzień ciąży. Od grudnia 2020 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy w okresie przypadającym w okresie ciąży.

/ karta ciąży k. 12-13/

Płatnik składek od września 2020 r. do grudnia 2020 r. złożył za A. Z. imienne raporty miesięczne o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach ZUS RCA, w których wykazał podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za wrzesień 2020r. w kwocie 5 059,09zł, za październik 2020r. w kwocie 0,00zł, za listopad 2020r. w kwocie 10 600,00 zł oraz za grudzień 2020r. w kwocie 252,38zł. Ponadto w złożonych imiennych raportach miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek ZUS RS A płatnik wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 2 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2020r.

W dniu 14 stycznia 2021 r. płatnik wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 1 Oddział w Ł. z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego dla ubezpieczonej od 3 lutego 2021r.

/ bezsporne wnioski k. 1-10 akt ZUS dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 1-12 akt ZUS/

W okresie nieobecności wnioskodawczyni na podstawie umowy zlecenia z dnia 11.01.2021 r. płatnik zatrudnił na czas nieokreślony J. R.. WW. powierzono część obowiązków wykonywanych dotychczas przez wnioskodawczynię tj. tworzenie modeli biżuterii według konkretnych wytycznych, realizację zamówień w sklepie internetowym, kontrolę stanów magazynowych i tworzeniem baz danych oraz treści na potrzeby sklepu internetowego za wynagrodzeniem według stawki 25 zł. J. R. jest studentką stąd jej wymiar czasu pracy jest ograniczony. Przyuczała się do wykonywania zleconych czynności. Obecnie pracuje akordowo 10-12 godzin w tygodniu w pracowni w W.. Biżuteria jest tworzona na konkretne zamówienie. T. K. tworzy nowe modele. J. R. odpisuje na zamówienia i maile klientów wraz z płatnikiem obsługuje sklep internetowy. Zajmuje się zapotrzebowaniem zamieszcza zdjęcia na stronie.

/ umowa zlecenie k. 104-105 lista operacji za okres 07.01.2020- 07.01.2022 k. 106-107

potwierdzenia przelewów k. 108-118 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48 zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03, zeznania świadka J. R. protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:02:58-00:13:41/

Wnioskodawczyni w związku z urodzeniem dziecka nie powróciła do pracy- planuje powrót, w związku z tym płatnik zatrudnia nadal zleceniobiorcę J. R..

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:06:06 -00:37:48 zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03, zeznania świadka J. R. protokół z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:02:58-00:13:41/

Z tytułu prowadzonej działalności płatnik składek osiągnął następujące dochody :

- w 2018 r. 44.888,04 zł

- w 2019 r. 51.725,36 zł

- w 2020 r. 100.017,66 zł,

- do lutego 2021 6831,68 zł

Przy czym przychody z tytułu działalności informatycznej w latach 2017-2019 były znacznie niższe niż obecnie. Obecnie wzrost przychodów z działalności jest znaczący i wynika z działalności sklepu internetowego. Działalność informatyczną płatnik zamierza wygasić i utworzyć firmę która zajmuje się sprzątniem.

/PIT-36 - zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) wraz z załącznikami PIT/B - informacja o wysokości dochodu (straty) z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz urzędowym poświadczeniem odbioru od 2018r. do 2019r., PIT-4R - deklaracja roczna o zaliczkach na podatek dochodowy za 2020r. wraz z urzędowym poświadczeniem odbioru, wydruk komputerowy Podatkowej Księgi P. i Rozchodów za 2020r. oraz za styczeń 2021r., wydruk komputerowy zatytułowany (...) Firmy za 2020r. oraz 2021r. k. 76- 104 akt ZUS zestawienie miesięcznego przychodu/dochodu w zależności od rodzaju działalności od maja 2019r. do stycznia 2021r. k. 145- akt ZUS, wydruki komputerowe: Podatkowej K. P. i Rozchodów od maja 2019r. do stycznia 2021r.,146-167, faktury zakupu towarów k. 168-214 korespondencja i mail k. 220 -215, raport fiskalny miesięcznego od czerwca 2020r. do lutego 2021r., raport dobowy za 1 lipca 2020r., za 31 lipca 2020r. k. 220-233 akt ZUS, 2 ewidencje oczywistych pomyłek wprowadzonych do kasy fiskalnej k. 234-235 akt ZUS, ewidencja zwrotu towaru i uznanych reklamacji, ewidencji sprzedaży za sierpień 2019r., za grudzień 2019r., od stycznia 2020r. do maja 2020r. k. 236-243 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy protokół

z rozprawy z dnia 14 marca 2022 00:15:38-00:27:35 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy 12 stycznia 2022 00:37:48- 00:54:03/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania wnioskodawczyni płatnika i świadków, które ze sobą wzajemnie korespondowały i nie zostały skutecznie podważone przez organ rentowy .

Sąd uznał, iż zarówno zeznania wnioskodawczyni płatnika jak i przesłuchanych w procesie świadków są spójne, konsekwentne i logiczne. Z zeznań tych wynika wprost czym w spornym okresie na podstawie zawartej umowy zajmowała się wnioskodawczyni, jakie miała obowiązki jak była kontrolowana i rozliczana z ich wykonywania. Nie budzą również zastrzeżeń Sądu okoliczności jakie legły u podstaw zatrudnienia A. Z., która już wcześniej doraźnie pomagała płatnikowi przy wykonywaniu działalności związanej ze sprzedażą biżuterii a potem już w oparciu o umowę o pracę przejęła znaczącą część czynności związanych z prowadzeniem sklepu internetowego, komunikacją z klientami i kontrahentami w związku z robieniem zamówień. W ocenie Sądu na wykonywanie pracy przez ww. wskazuje przede wszystkim złożony w postępowaniu wykaz prowadzonych z klientami rozmów w powiązaniu z rachunkami potwierdzającymi płatność bezpośrednio tych zamówień oraz korespondencja mailowa z klientami. Sąd przy tym nie traci z pola widzenia, iż w świetle korespondencji mailowej powódka kontaktowała się z klientami kontrahentami jeszcze przed formalnym podjęciem zatrudnienia u płatnika we wrześniu 2020 r. Niemniej jednak w ocenie Sądu powyższe w żaden sposób nie może wpłynąć na zmianę zaskarżonej decyzji. Podkreślenia wymaga, iż powyższe znajduje logiczne uzasadnienie w zeznaniach wnioskodawczyni i płatnika którzy zgodnie wskazywali iż powódka wcześniej doraźnie pomagała płatnikowi przy tych czynnościach by ostatecznie przejąć je od płatnika w okresie zatrudnienia. Podkreślenia wymaga , że to na jakiej podstawie miało miejsce przed formalnym zatrudnieniem pozostają bez wpływu na wynikający z pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wnioski, iż czynności powierzone w ramach kwestionowanej przez ZUS umowę o pracę powódka w spornym okresie faktycznie realizowała.

Czyniąc ustalenia Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc pominął wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność stwierdzenia czy płatnik z tytułu prowadzonej działalności był w stanie ponosić koszty wynagrodzenia pracownika A. Z., czy obroty i przychody płatnika uległy zwiększeniu i ewentualnie w jakim stopniu jako zmierzający do nieuprawnionego przedłużenia postępowania zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był bowiem wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 291 t.j.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym – podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 w/w ustawy, osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 22, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W myśl art. 36 ust. 1 w/w ustawy, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Ustęp 2 stanowi, że obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1 (pracowników), należy do płatnika składek.

W myśl ustępu 11 w/w przepisu, każda osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych, podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1 (za pracowników), obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek.

W niniejszej sprawie organ rentowy podważał skuteczność umowy o pracę zawartej między ubezpieczoną a płatnikiem składek, wskazując na jej pozorny charakter.

Należy wskazać, że organ rentowy ma prawo do badania a także kwestionowania podstaw ubezpieczenia w tym umów o pracę, ponieważ rodzą one skutki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.

Jednak w takiej sytuacji to na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia pozorności umowy lub jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, w myśl art. 6 k.c. Stanowisko takiej zajął także Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 78 oraz w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. I UK 74/10, w którym stwierdził, iż:

„1. Na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli.

2. Podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa umowę o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.” (LEX nr 653664)

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, iż zakwestionowana przez niego umowa o pracę miała charakter pozorny a strony zmierzały wyłącznie w celu nabycia prawa do wypłaty świadczeń z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w ustawie z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1133 t.j.), co zarzucał stronom umowy o pracę. Pełnomocnik reprezentujący ZUS nie zgłosił, w toku procesu, żadnych wniosków dowodowych, za pomocą których w sposób przekonujący wykazałby pozorność zawartej między stronami umowy.

Sąd ocenił zatem zasadność decyzji w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, który okazał się wystarczający do wydania orzeczenia.

Wskazać należy, że ingerencja sądu w kierunku przejęcia od strony inicjatywy dowodowej mogłaby się spotkać ze skutecznie podniesionym przez drugą stronę słusznym zarzutem naruszenia zasady bezstronności. Faktem jest, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wiąże się z pewnymi odrębnościami również w tej sferze, jednakże Sąd nie może zastępować działaniem z urzędu strony procesowej tym bardziej wówczas, gdy jest ona reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego- por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 marca 2013 r. III AUa 1011/12 LEX nr 1298879.

Strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał, a Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r. I ACa 613/12 LEX nr 1294695.

Stosownie do treści art. 22 §1 kp, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, iż umowa o pracę z dnia 24 kwietnia 2017 r. zawarta między ubezpieczoną, a płatnikiem składek, jest nieważna, bowiem została zawarta dla pozoru.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok SN z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to SN stwierdza, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, iż w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (lex nr 590241), iż o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) można wyczytać, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex numer 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującej zarzutów, że zawarła umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie kwestionowanej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem badać, czy pomiędzy ubezpieczoną a płatnikiem składek w spornym okresie od 2.09.2020 r. istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd zbadał, czy odwołująca się osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że ubezpieczona na rzecz płatnika składek w spornym okresie wykonywała umówioną pracę obsługując media społecznościowe,

rozmawiając z klientami, przyjmując zamówienia, publikując posty zamawiała półprodukty w hurtowniach, kontrolowała stany magazynowe oraz realizowała wysyłki paczek do klientów

Zeznania zarówno wnioskodawców jak i pośrednio świadków jednoznacznie wskazują, że ubezpieczona wykonywała cały szereg czynności związanych z pełną obsługą klientów i prowadzeniem sklepu internetowego płatnika. W celach marketingowych służącej zwiększeniu sprzedaży płatnik posługiwał się jej wizerunkiem i wiedzą na temat kamieni. Przy czym czynności te wnioskodawczyni wykonywała pod kontrolą płatnika wykonującego zamówioną przez klientów biżuterię, w ustalonym czasie pracy który był ewidencjonowany za pomocą list obecności i na jego ryzyko, za co otrzymywała wynagrodzenie.

W sprawie niniejszej zostały stwierdzone omówione powyżej elementy świadczące o tym, iż ubezpieczona wykonywała pracę na podstawie umowy o pracę i łączył ją z płatnikiem stosunek pracy. Zeznania wszystkich przesłuchanych w procesie świadków jak i stron wskazują, że ubezpieczona mimo tego, iż już we wrześniu 2020 r. stwierdzono u niej stan ciąży

w spornym okresie wykonywała swoje obowiązki rozmawiając z klientami przyjmując zamówienia zamawiając produkty i towar niezbędny do wytworzenia biżuterii, co znajduje potwierdzenie w przedstawionej w procesie korespondencji mailowej wydrukach prowadzonej konwersacji z klientami, przedstawionymi rachunkami za zamówiony u niej bezpośrednio towar, fakturach zakupowych gdzie wskazywano ją jako odbiorcę towaru. Tym samym stała i osobiste wykonywanie pracy przez A. Z. nie budzi zastrzeżeń.

Zostało też wykazane, co również jest składnikiem stosunku pracy, podporządkowanie wnioskodawczyni poleceniom pracodawcy. Ustawodawca zastrzegł w przepisie art. 22 § 1 k.p., że pracownik wykonuje pracę pod kierownictwem pracodawcy, przy czym nie zdefiniował tej cechy zatrudnienia. W literaturze przedmiotu wyinterpretowano, że kierownictwo pracodawcy przejawia się w poleceniach, podporządkowaniu organizacyjnym oraz podporządkowaniu represywnym i dystrybucywnym. Powyższe niewątpliwie miało miejsce na gruncie rozpatrywanego przypadku. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na to, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza, że płatnik składek kierował pracą ubezpieczonej gdyż decydował o czasie pracy i miejscu wykonywania czynności.

Płatnik oczekiwał od pracownika obecności i rzetelnego wykonywania pracy co miało przyczynić się i przyczyniło do wzrostu sprzedaży wytwarzanej przez niego biżuterii. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Zatrudnienie wnioskodawczyni było oparte na rzeczywistej potrzebie pracodawcy wynikającej z warunków prowadzenia działalności.

Podkreślić należy też iż praca świadczona przez wnioskodawczynię była wykonywana na ryzyko płatnika. To on ponosił ryzyko osobowe i ekonomiczne związane z brakiem należytej obsady pracowniczej terminowym wykonaniem prac i kosztami z tym związanymi. W związku z nieobecnością powódki zatrudnił pracownika na zlecenie przy tym zaoferowanie mu umowy cywilnoprawnej zamiast zatrudnienia pracowniczego – jak miało to miejsce w przypadku powódki – znajduje logiczne usprawiedliwienie w jego umiejętnościach (J. R. była przyuczana do dokonywania powierzonych jej czynności nie będąc w pełni samodzielną w tym zakresie) i dyspozycyjności wynikającej z faktu bycia studentem. Z powyższych względów, Sąd Okręgowy uznał, że strony były związane umową o pracę, gdyż sporny stosunek prawny nosił konstytutywne cechy umowy o pracę, wynikające z art. 22 § 1 k.p.

Natomiast z uzyskaniem przez A. Z. statusu pracownika wiązał się skutek w postaci nabycia przez nią uprawnień do świadczeń ubezpieczenia społecznego. Skutek ten nie został wywołany działaniem niezgodnym z przepisami obowiązującego prawa, ale wynika z obowiązującego systemu prawnego. W ocenie Sądu, z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż umowa o pracę zawarta przez płatnika A. Z. była realizowana. A. Z. wykonywała pracę na podstawie umowy o pracę, a płatnik pracę przyjmował. Podkreślić należy, że z żadnego z dowodów nie wynika, że zamiarem A. Z. nie było świadczenie pracy, a jedynie stworzenie pozorów jej wykonywania, w celu uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku chorobowego czy świadczeń związanych z macierzyństwem. Fakt, że wnioskodawczyni wkrótce po rozpoczęciu pracy stała się niezdolna z powodu choroby

przypadającej w okresie ciąży a potem korzystała z zasiłku macierzyńskiego - sam w sobie nie może stanowić podstawy uznania zatrudnienia za pozorne, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a tak było w rozpatrywanej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz A. Z. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

J.L.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć pełnomocnikowi ZUS wypożyczając akta rentowe.

Z informacją o 3 tyg. terminie do złożenia apelacji.